

BUDAPESTI MEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Szubotica, KEDD 1922. november 7.

304. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Mindóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 90 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Mindóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

A tettek utja

Azok a határozatok, melyeket a Magyar Párt elnöki tanácsa vasárnapi ülésén hozott, az itteni magyarság politikai cselekedeteinek programját lejezik ki. A pártprogram, amit a sentai nagygyűlés letárgyalta és elfogadott, a párt elvi küzdelmeinek célját és törekvéseit foglalja magában. A politikában azonban a módszernak, a taktikának, a küzdelem eszközei megválogatásának éppen olyan soradöntő szerepe van, mint az eszmei célok kijelölésének. Hiába a legmagasabb gondolat, amit nem lehet valóságossá érlelni, meddő a legszebb iparkodás is, ha helytelen eszközökkel akarják megvalósítani.

A Magyar Párt megalakulása után itt is, ott is hangzottak fel aggodalmak, hogy a megalakulás tényével elvesztette a szervezkedés legfőbb mozgatóját s elgyöngült az a kétségtelenül hatalmas ösztönző erő, amelyik öszterezte egy szervezethez a magyarságot. Minden eddigi erő kifejtés a megalakulás szándékát szolgálta, amikor a megalakulás már megtörtént, fölmerült az aggodalom, hogy a szervezkedést életre hívó energia nem szunnyad-e el akkor, mikor célját betöltötte.

A vasárnapi határozatok megnyugtathatnak minden aggodalmaskodást. A Magyar Párt vezetői arra az utra tértek, amelynek irányát a párt programja jelöli ki s amelyen sikert és eredményeket ígér a választott módszer. Küzdelem a választójogért és az iskoláért — ezt vállalja tegnapi határozatával a Magyar Párt s ez a harc a politikai jogokat, a törvénytelmi dekrét s a magyar kultúráért, a magyar kultúra fennmaradásáért vállalt küzdelem első etapját jelenti.

A Magyar Párt vezetői fölismerték a mai tényleges politikai helyzetből rájuk háruló kötelességet s arra az álláspontra helyezkedtek, amit a *Bismegyei Napló* kezdetből fogva oly sok fölösleges viharral fölkelte hirdet, hogy a magyarság politikai szervezkedésének első feladata a választójog kiküzdése lehet csak, a magyarság politikai tekintetben holt meg választójog nélkül s a holt tömeg, a jogtalanok tömege gazdasági, kulturális és szociális téren politikai jogok nélkül egyetlen lépést sem tud megtenni előre.

Ezeket a tiszteletreméltó, szeretetteljes felekedő gondokon kívül találkoztunk más irányú s más forrásból fakadó aggodalmakkal. Felhangzott olyan hangok is, melyek elégedetlenek azaz, hogy a Magyar Párt vezetői az alkotmányban biztosított s a nemzetközi szerződésben lefektetett

kisebbségi jogokért olyan harcra készülődnek, mely az alkotmány és nemzetközi szerződésben biztosított hiánytalan kisebbségi jogokért legitim eszközökkel, alkotmányos uton, semmit sem kockáztatva akar küzdeni. Ezek azt a huszárkötéses és árvalányhajas politikát akarják folytatni, mely a kurukodás kedvéért kurukodik, amely érvek hangzatos helyett az asztala csap s amelyik férfi munkának s az eredmény felének tartja azt is, ha nagy elbusulások közben a mélyről felszakadó hárnat öszekoccanja a boros kupákat. A meztelen embert aligha lehet úgy fölruházni, hogy árvalányhajat

A földműves-párt kivonult a parlamentből

Nem tárgyalják sürgősen a dalmát agrár-kérdést — Megválasztották a pénzügyi bizottságot — A parlament mai ülése

Beogradból jelentik: Hétfőn délelőtt a parlament megnyitása előtt a klubokban élénk megbeszélések folytak.

A klubok ülései után a pártok elnökei tartottak megbeszélést és megegyezést létesítettek a pénzügyi bizottság jelölési tekintetében. Minthogy a bizottságnak 31 tagja van, ebből 10—10 hely jut a radikális- és demokrata-pártoknak, 3 a klerikálisoknak, 3 a földművespártnak, 1—1 a szocialistáknak és köztársasági pártnak és 1—1 a két muzulmánpártnak és kmepártnak.

A pártvezérek ülésén elhatározták az állandó csehs lovák-jogszóló ineparlamentáris bizottság megalakítását is, amelynek 30 tagja közül 15 csehszlovák és 15 jugoszláv képviselő lesz. Elvben megállapodtak abban is, hogy ebben a bizottságban a nagyobb pártok 2—2, a kisebbek 1—1 taggal képviseltetik magukat.

A demokrapárt délelőtti ülésén elhatározták, hogy a jelöltlistán nem eszközölnék változtatást.

A radikális-klub ülésén is megegyeztek a jelölést.

A földművespárt ülésén a pénzügyi bizottsági jelölés megegyése után a szeptember 4-i dalmáciai agrárrendelettel foglalkoztak és elhatározták, hogy a délelőtti parlament ülésén kérni fogják vonatkozó javaslatokra a sürgősség kimondását. Ha a parlament ezt megtagadná, kivonulnak az ülésről.

A pártvezérek és a klubok ülései után a minisztertanács is rövid ülést tartott. Ezen elhatározták, hogy visszautasítják a földművespárt sürgősségi indítványát és hogy a parlament napirendjére elsősorban a hadi kártalanításról szóló törvényjavaslatot kitűzését fogják indítványozni.

tűzünk a kalapja mellé és jelmondatos bélyeget ragasztunk a hátára. Magyar frázisok helyett magyar cselekedetet vár a jog ruhájából kivetkőztetett magyarság, egy megnyíló magyar osztályt szívesebben üdvözöl, mint a legkönnyesebb elbusulást s az első földosztást, amelyen magyar nincsen is földhöz jut, nagyobb hozsannával fog fogadni, mint a legnagyobb invitálást a — katonákba.

A Magyar Párt vezetői a cselekedetek utjára léptek s ezért megérdemlik, hogy olcsó gáncsolódások helyett lizalommal és szeretettel tekintsen feljűk, mindenki aki magyar.

A görög külügyminiszter beográdi tárgyalásai

Javul a kereskedelmi viszony a két ország között

Beogradból jelentik: Politisz görög miniszterelnöknek Pasic és Nancsic-csel folytatott tárgyalásain résztvevő Diamandopolusz beográdi görög követ is.

Az ülés elején Politisz kifejtette beográdi látogatásának célját. Mindkét részlől megállapították, hogy minél előbb szükség van kereskedelmi szerződés megkötésére a két ország között.

Megállapodtak abban is, hogy hogy a Szaloniki-i kikötő szabad használatával és a szabad kereskedelmi zónáról még a háboru előtt megkötött konvenciókat mind a két ország ratifikálni fogja.

A kisebbségek kérdésben is teljes megegyezés jött létre a nemzetközi szerződések alapján. Esetleges vitás kérdésekben a két ország idegen közbérlés nélkül, barátságos uton fog megegyezni.

Végül szóba kerültek a Balkán félsziget aktuális politikai kérdései is és mint a felhivatalos kommuniké megállapítja, megállapították, hogy sok kérdésben közös érdekek forgognak kockán és ezeknek védelmére egyöntetű eljárásban állapodtak meg.

Politisznek újságírók előtt tett kijelentése szerint sok szó esett a bolgár kérdéslről is, különösen Bulgáriának a Aegei tengerre való kijutásáról és a komitász támadásokról. Megállapodtak abban, hogy a neuilly-i békeszerződést szigorúan végre kell hajtani és hogy a lausannei konferencián együttesen követelni fogják ezt. A török kérdésben azonban úgy látszik nem kötötték le magukat a jugoszláv államléfírt a görög álláspont mellé, mert Politisz óvatoss nyilatkozatából csak annyit derül ki, hogy ebben a kérdésben a közös akció csak arra fog szorítkozni, hogy a szövetségesek figyelmét közösen felhívják a törökök tráciai katonai előkészületeire.

Délben Nancsic külügyminiszter ebédet adott görög kollegája tiszteletére, amelyen a házigazdán és nejeán kívül Politisz, Diamandopolusz görög követ, Pribicevics miniszter, Szpalajkovics párisi SHS. követ és Gavrilovics külügyi államtitkár vettek részt.

Vasárnap este fél nyolckor a görög követségben Diamandopolusz követ vacsorát rendezett Pasic, Nancsic és Politisz tiszteletére, a meyen Morinkovics Voja és Gavrilovics Pante is résztvettek. Vacsora után a társaság együtt maradt és féltizenegykor kikisérték Politiszt a vasuti állomásra, aki az expresssel visszautazott Athénbe.

Ilyen előzmények után nyitott meg délelőtt 11 órakor Lukinics ülése a parlament ülése.

Napirend előtt Lazics Voja földművespárti kap szót, aki a dalmáciai agrárviszonyok rendezéséről benyújtott javaslat sürgős tárgyalását indítványozza.

Lukinics erre vita nélkül elrendeli a szavazást. A parlament többsége elveti a földművespárt javaslatát.

A földművespárt a határozat kihirdetését nagy lármával fogadja majd

testületileg kivonul az ülésteremből.

Ezután Lukinics néhány szóval elporentálja Tomics Jását, az elhunyt novisedi képviselőt, amit a képviselők álva halgynak végig.

Most a napirendre térnek át, a pénzügyi bizottság tagjainak megválasztására. A kompromisszumos listát egyhangulag elfogadják. A bizottság tagjai lettek:

Radikálisok: Jovanovic Joco, Vukicevics Sztanojlo, Jankovics Velizar, Radonics Jovan, Kodics Vlajko, Szevics, Szimo, Sziojadinovics Ljuba, Srsics Milán, Filipovics Trajan és N d ikovics Milán. Demokrapáltak: Velikovics Voja, Marinkovics Voja, Rbar Iván, Kukovec, Setyerov Szlavko, Pribicevics Milán, Radovics Andrea, Markovics, Matias és Stevics. Klerikálisok: Dubilics Ante, Pusenyak Vladimir és Simrak Janko. Földművesek: Lazics Voja, Franak és Szijavics Uros. Muzulmánok: Filipovics Ali bey (korm.) és Spaho Mehmed. Szocialista: Korun Milán, köztársasági: Gyonovics Jovan, kmepárti: Rajar Jenko.

Az ülés felegykor ért véget, a legközelebbi ülés kedden délután 4 órakor lesz, napirendjén a hadikártalanításról szóló törvény szerepel.

NYILTTER.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazonknek, akik drága halottunk végül-ességen jelenlétükkel fájdalmunkat enyhítették ezuton mondunk köszönetet.

8116 Futó Antal és családja.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen Ellánk elhunya alkalmából ezuton mondunk mind-azoknak hálás köszönetet, kik rész-vétükkel nagy fájdalmunkat enyhí-teni igyekeztek.

8124 Buzás-család.

Jutalékos utazót keres

hallított butorizár Szlovénia és a Vojvodina ter-étre. Ajánlók, akik but-terességüknel jó be vannak vezetve és eredményes műpődést tud-nak felmutatni, sziveskedjenek ajánlataikat refe-renciák megadásával és fnyképpel ellátva — VERTRETER—III—II jellegre az INTERREKLAM D. D. box Zagrabi Ulica 21. küldeni. 7831

EBÉDLŐ!

Ritka létranyosságzamba menő új barokk ebédlő: Kredenc Pfeller márványlapokkal, 24 személyre való asztal, 6 börszek, állóóra, minden legkisebb részük művész-kezűfáras, 300.00 dinárért, to-vábbá barnabőr új fogadószoba: asztal, kere-vec, 2 lauteuil és 2 szek 8.000 dinárért kéz alatt **ELADÓ.**

Cim: Raichle Sombor, Kralja Petar ul. 53.

Bánát egyik legnagyobb városában, a város közepén, legforgalmasabb helyen

eladó egy 3 emeles bérház

8 nagy lakással és 5 üz-elhelyiséggel
Ára 1.250.000 dinár.

Részletes felvilágosítókkal szolgál

AKSENTIJEVIĆ és FIXMANN
ujság- és hirdető iroda Beograd, Kralja Milana 44.
Telefon 22—22. 8108

Alkalmi vétel.

A legjobb állapotban levő 2 vagonos **kereskedelmi- és vámaiom** a vas-ut mellett, azonkívül egy 50 q es **mü-malom** virágzó német környéken, lakó-házzal, melléképületekkel, kerttel, mind-kettő Bácska legvirágzóbb és leggazda-gabb részén, családi okokból eladó vagy bérbeadó.

Tartalékalkatrészek: hengerek, fel-vonók, transmissiók, függőcepágyak, szij-korongok, dinamók, kazánok, kazánpléh, malomkövek, esztergapadok, személyautó, fogatok, kocsi, épület- és tüzifa.

Csak személyesen tárgyalok. Részletes leltár 5 dinár bélyeg ellenében.
Cim a kiadóban.

50 dinárért

szerünk be vizumot külföldi utlevelekre, ha ut-levélét nekünk expresszajánlaton beküldi, melyet hasonmódon azonnal visszaküldünk.
Konzuli illetékek: magyar 72 din., román 52 din., osztrák 53 din., német 60 din., csehszlovák 160 dinár melyet a fenti eljárási díjjal postautalványon kerünk.

Magyar, német- és szerb levelezés.

BIRO EXPRESS BEOGRAD
Kralja Milana 71. 8087

Kohán Vince és Fiai fatelepe
Telefon 31.
Tüzifa
eladás nagyban és kicsinyben.
Aprított fa minden mennyiségben. Öt méternél nagyobb rendelést házhoz szállítok.
Subotica, II. Senéanski-put 85.

Puhafo, keményfa szakmában, eladások-ban, továbbá iradai teendőikben járta **dispositióképes tisztviselőt** keres romániai export cég Jugoslavia részére. Ajánlatok „Faxport” jellegre, mű-ködési bizonyítványmásolatokkal és refe-renciákkal a kiadóhivatalba küldendők.

Fodrászok

legelőcsőbb bevásárlási forrás:

KAICS PÉTER

fodrászati cikkek és illatszerek nagy raktára

Subotica, Rudičeva ul. — Telefon 147.

ALKALMI VÉTEL.

Novi-Vrbas határában 71 hold tanyaépüle-tekkel (2 szoba, konyha, kamra, istálló, fűszer- és kukoricagoré) 40 hold tanya-épületekkel, 21 hold, 10 hold, 3 hold szántó eladó. Kizárólagos megbízott: **SCHMIDT FRIGYES** Novi-Vrbas 382. 7889

Muraközi

igás tenyészkancák, tenyészmének és választott csikók ezidőszertint méltányos árban kaphatók.

Közébbi felvilágosítással szivesen szolgálok:

E. VAJDA

ČAKOVEC, Medjimarje, Jugoslavia.
Sürgöncim: Vajda Čakovec.
Interurban telefon: 59.

Azonnali szállításra

eladó egy használt jökarban lévő Höcker gyártmányú kihuzható csöveskazán

25 HP félstabil gőzgép.

Bővebbet:

IIJ. Iwanitza Miklós

malomépítő vállalatnál
Veliki-Bečkerek. Póstaírók 54.

Nagy lelépést

és minden bérösszeget fizetek egy 6—8 szobás lakás és mellékhelyiségért. Cim:

Pallas hirdető vállalat
Jelašićeva ulica 3.

Magyar könyveket legelőcsöbben

Holló Jenő könyvkereskedésében
(Eugen Holló Wien, V. Wehrgasse 15. I.)
lehet vásárolni. A könyveket a cég magyar korona boti árban szállítja Jugoszláviába. Árjegyzék és befizetési-lap kívánatra küldetik.

VEDOMIN

OROSZ TÁPKÉSZÍTMÉNY.

(Engedélyezve és szabadalmazva az S. H. S. király-ságban és küljöldön) kitűnő erősítő és gyógyítószer gyenge szervezetűeknek. **Vedomin-Emutót** ajánlatos illárbetegségeknek, különösen tuberkolózisnak. Azon-nal is biztos hatás. **Vedomin-Pép** kitűnő tápanyag **gyenge, vérszegény és skrofaluzos gyermekek-nek.** Utólrhetően, ahol gyors javulásra van szük-ség **Vedomin-készítmények** a legelső orvosok által kipróbálva és ajánlva. Számítalon elismerő level egyetemi tanároktól és gyakorló orvosoktól.

„Vedomin”-teladnak a következő gyógyszer-tárak:
Subotican „Sokol”
Somborban „Sanka Vajči”
Vel-Bečkereken „Korona”
Novi Sadon „Dušan Ilića”
Vršacon „Jožip Hercog”
Belackeván „Josip Helmold”
Sentán Heiszler Đurđovanski Auről sas gyógytára
Novi Vrbason „Edmund Cipraj”
„Vedomin” készítmények vojvodinai képviselője:
Subotica, Medarska u. 15. — Stavrovici.

Megrendelhető **Vedomin-laboratóriumnál** közvetlenül:
Beograd, Gjurjevo brdo.

SZEMFEDELET, KOPORSÓDISZKEZET

tapetákat és mindennemű temetkezési cikkeket gyári árban ajánl:

„PAX”

temetkezési cikkek és művirág nagykereskedés
NOVISAD, KRALJA PETRA 4.

Eladó

magánjáró cséplőgarnitúra 25 P. S. Lanz-gyártmányu, 1918-ban épült, 60” cséplővel
Garet-Smith gyártmány, 1915-ben épült.

Cseh és Gáspár

Murska-Subota. Prekomurje S. H. S.

A jó szem a legfőbb kincs!

Ne rontsa a szemét, használjon Zeiss punktál szemüveget. Minden rendszerű szemüveget mérték után készít

DEUTSCH

optikus Subotica Alexandrova-u. 5.

A Vajdaság legrégibb optikus üzlete.

Rum- és likőressenciák

kölni-vizek kimérve, francia parfümök, puderek
Lakner Drogeria, Subotica
Kraj Alexandar-ul. a Hotel Nacionaltal szemben.

Szilva, szilvapálinka, dió és lekvár

Vajjevói raktárunkról ajánlunk azonnali szállításra préselt szilvát 25 kg. ládátkban, zsátkban, elsőrendű lekvárt hordó tételekben, szilva pálinkát minden mennyiségben. Levelezés szerb vagy német nyelven.

Korač Weinberg i Comp

Valjevo (Srbija)

Sür. üncim: KORAČKO, VALJEVO.

CITROM

friss 300-as teljesen egészséges. Mézes **Szt. Jánoskenyer, Dalmát Szt. Jánoskenyer, olaszfüge** kosarakban, **dalmátüge** zsátkban, **d’ó, rizs, steier almát** legelőcsöbben ajánl

Weisz József déligyümölcs kereskedő
Subotica, Rudičeva ulica 1.

